

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 74/20

Λουξεμβούργο, 18 Ιουνίου 2020

Απόφαση στην υπόθεση C-754/18
Ryanair Designated Activity Company κατά Országos Rendőr-főkapitányság

Μέλος της οικογένειας πολίτη της Ένωσης που δεν έχει την ιθαγένεια ενός κράτους μέλους, αλλά είναι κάτοχος δελτίου μόνιμης διαμονής, απαλλάσσεται από την υποχρέωση να λάβει θεώρηση εισόδου προκειμένου να εισέλθει στην επικράτεια των κρατών μελών

Επιπλέον, το δελτίο αυτό πρέπει να θεωρηθεί ότι πιστοποιεί, αφεαυτού, την ιδιότητα του κατόχου της ως μέλους της οικογένειας

Στις 9 Οκτωβρίου 2017 η αστυνομία του αερολιμένα Liszt Ferenc της Βουδαπέστης (Ουγγαρία) διενήργησε έλεγχο των επιβατών μιας πτήσης από το Λονδίνο (Ηνωμένο Βασίλειο) που πραγματοποίησε η Ryanair. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ένας επιβάτης ουκρανικής ιθαγένειας, ο οποίος κατείχε μη βιομετρικό διαβατήριο και ισχύον δελτίο μόνιμης διαμονής χορηγηθέν από το Ηνωμένο Βασίλειο βάσει της οδηγίας σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών¹, δεν διέθετε θεώρηση εισόδου.

Η αστυνομία, θεωρώντας ότι ο επιβάτης αυτός, ο οποίος δεν διέθετε θεώρηση εισόδου, δεν είχε στην κατοχή του όλα τα ταξιδιωτικά έγγραφα που ήταν απαραίτητα για την είσοδο στην ουγγρική επικράτεια, δεν του επέτρεψε να εισέλθει στην Ουγγαρία και ζήτησε από τη Ryanair να τον μεταφέρει πίσω στο Λονδίνο. Επιπλέον, έκρινε ότι η Ryanair δεν είχε λάβει, ως αερομεταφορέας, τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να βεβαιωθεί ότι ο εν λόγω επιβάτης είχε στην κατοχή του τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα και, για τον λόγο αυτόν, επέβαλε στην εταιρία αυτή πρόστιμο ύψους 3 000 ευρώ.

Η Ryanair αμφισβητεί, ενώπιον του Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (δικαστηρίου διοικητικών και εργατικών διαφορών Βουδαπέστης, Ουγγαρία), τη νομιμότητα της διοικητικής απόφασης με την οποία της επιβλήθηκε το επίδικο πρόστιμο. Προβάλλει, μεταξύ άλλων, ότι ο εν λόγω επιβάτης είχε δικαίωμα να εισέλθει στην ουγγρική επικράτεια χωρίς να διαθέτει θεώρηση εισόδου, διότι κατείχε δελτίο μόνιμης διαμονής που του είχε χορηγηθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 2004/38.

Στο πλαίσιο αυτό, το Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει, μεταξύ άλλων, αν οι κάτοχοι δελτίου μόνιμης διαμονής απαλλάσσονται, δυνάμει της οδηγίας 2004/38, από την υποχρέωση να λάβουν θεώρηση εισόδου και αν η απαλλαγή αυτή εκτείνεται και στους υπηκόους τρίτων χωρών, σε περίπτωση που το εν λόγω δελτίο διαμονής έχει χορηγηθεί από κράτος μέλος το οποίο, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, δεν ανήκε στον χώρο Σένγκεν κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Επιπλέον, το ουγγρικό δικαστήριο ερωτά αν το δελτίο αυτό αρκεί προς απόδειξη της ιδιότητας του κατόχου του ως μέλους της οικογένειας ή αν για την απόδειξη της ιδιότητας αυτής πρέπει να προσκομιστούν και άλλα έγγραφα.

¹ Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ 2004, L 158, σ. 77, και διορθωτικά, ΕΕ 2004, L 229, σ. 35, καθώς και ΕΕ 2005, L 197, σ. 34).

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διαπιστώνει, καταρχάς, ότι, μολονότι η διάταξη της οδηγίας 2004/38 σχετικά με την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου ² παρέχει ρητώς την απαλλαγή αυτή μόνο στους κατόχους δελτίου διαμονής που είναι μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης, το γεγονός αυτό, αφεαυτού, δεν αποδεικνύει τη θέληση του νομοθέτη της Ένωσης να αποκλείσει από την απαλλαγή αυτή τα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης που είναι κάτοχοι δελτίου μόνιμης διαμονής.

Όπως όμως προκύπτει από σφαιρική ανάλυση της οδηγίας 2004/38 ³, η απαλλαγή αυτή πρέπει να παρέχεται στα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης που έχουν λάβει δελτίο διαμονής, δεδομένου ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να την παράσχει σε όλα τα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης που είναι κάτοχοι οποιουδήποτε είδους δελτίου διαμονής.

Συναφώς, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι το δελτίο μόνιμης διαμονής χορηγείται μόνο σε πρόσωπα τα οποία έχουν ήδη δελτίο διαμονής μέλους της οικογένειας πολίτη της Ένωσης και έχουν διαμείνει νομίμως με τον οικείο πολίτη της Ένωσης στο κράτος μέλος υποδοχής για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών, κατά το οποίο δικαιούνταν την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου η οποία συνδέεται με την κατοχή του εν λόγω δελτίου.

Εξάλλου, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η οδηγία 2004/38 έχει ως σκοπό την διασφάλιση της σταδιακής ένταξης των πολιτών της Ένωσης και των μελών της οικογένειάς του που δεν έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους στην κοινωνία του κράτους υποδοχής. Η επίτευξη του σκοπού αυτού, όμως, διακυβεύεται εάν η απόκτηση δικαιώματος μόνιμης διαμονής από τα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης συνεπάγεται την απώλεια της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου, την οποία δικαιούνταν πριν αποκτήσουν το εν λόγω δικαίωμα μόνιμης διαμονής.

Συνεπώς, το Δικαστήριο κρίνει ότι **το μέλος της οικογένειας πολίτη της Ένωσης που δεν έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους, αλλά είναι κάτοχος δελτίου μόνιμης διαμονής, απαλλάσσεται από την υποχρέωση να λάβει θεώρηση εισόδου προκειμένου να εισέλθει στην επικράτεια των κρατών μελών.**

Το Δικαστήριο επισημαίνει στη συνέχεια ότι οι διατάξεις που εφαρμόζονται στον χώρο Σένγκεν προβλέπουν ρητώς ότι δεν θίγουν την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ένωσης και των μελών της οικογένειάς τους. Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η οδηγία 2004/38 εφαρμόζεται αδιακρίτως στο σύνολο των κρατών μελών, είτε αυτά ανήκουν στον χώρο Σένγκεν είτε όχι, και ότι η διάταξη της οδηγίας για την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου δεν περιλαμβάνει ειδική αναφορά στον χώρο Σένγκεν.

Επομένως, **η απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου που προβλέπει η οδηγία 2004/38 εκτείνεται και στα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης που είναι κάτοχοι δελτίου διαμονής ή δελτίου μόνιμης διαμονής τόσο σε περίπτωση που το δελτίο αυτό τους έχει χορηγηθεί από κράτος μέλος το οποίο δεν ανήκει στον χώρο Σένγκεν όσο και σε περίπτωση που έχει χορηγηθεί από κράτος μέλος το οποίο ανήκει στον χώρο αυτόν.**

Τέλος, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν, βάσει της οδηγίας 2004/38, δελτίο μόνιμης διαμονής μόνο στα πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του μέλους της οικογένειας πολίτη της Ένωσης. Επομένως, η χορήγηση τέτοιου δελτίου από κράτος μέλος συνεπάγεται ότι το κράτος μέλος έχει οπωσδήποτε επαληθεύσει, προηγουμένως, ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο έχει την ιδιότητα αυτή. Κατά συνέπεια, το δελτίο μόνιμης διαμονής μπορεί, αφεαυτού, να πιστοποιήσει ότι ο κάτοχός του έχει την ιδιότητα του μέλους της οικογένειας πολίτη της Ένωσης. Ως εκ τούτου, ο κάτοχος τέτοιου δελτίου έχει το δικαίωμα να εισέλθει στην επικράτεια κράτους μέλους, χωρίς να απαιτείται πρόσθετη επαλήθευση ή πιστοποίηση της ιδιότητάς του ως μέλους της οικογένειας πολίτη της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν

² Άρθρο 5, παράγραφος 2, της οδηγίας 2004/38.

³ Απτιολογική σκέψη 8 της οδηγίας 2004/38.

επιληφθει, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582